

Ewa Sobczyńska, Bożena Diks, Aneta Typa

Konkurs ogłaszamy, o kulturę słowa swoich uczniów dbamy SZKOŁA PODSTAWOWA W GOSTKOWIE

W życiu każdego człowieka bardzo ważna jest umiejętność komunikatywnego wypowiedzania się. Tylko wtedy, kiedy opanujemy tę umiejętność perfekcyjnie, potrafimy funkcjonować szczęśliwie w społeczeństwie, być w..., a nie na zewnątrz grupy. Dom rodzinny i szkoła podejmują różne działania, by ćwiczyć tę umiejętność, dbać o rozwój kultury słowa własnych dzieci, uczniów. Od najmłodszych lat takie narzędzie pracy nad kulturą słowa jest w zasięgu ręki – to spotkania z książką, z literaturą piękną. To przecież zawsze moc emocji, poznawanie innych światów, odnajdywanie odpowiedzi na pytania, podpowiedzi postępowania, odkrycie autorytetów; nauka wartości, wzór pięknego i poprawnego języka, a także rozwój twórczego myślenia i wyobraźni. Jednym z takich pomysłów na trochę inne spotkania z książką są konkursy literackie. I tak w naszej szkole zorganizowałyśmy w drugim półroczu roku szkolnego 2022/2023 międzyszkolny konkurs literacki „Świerszczyk poleca” i powiatowy konkurs „Poznaję moją małą Ojczyznę razem z Byciem, rycerzem herbu Kasztan”. Ich celami było m.in.:

- zmotywowanie uczniów do doskonalenia sprawności czytania ze zrozumieniem, prawidłowego wyciągnięcia wniosków, logicznego i twórczego myślenia,
- kształtowanie umiejętności pełnego odbioru tekstu i jego interpretacji,
- dostrzeżenie i docenienie wartości, które są ważne w życiu – przyjaźń, miłość, szacunek, wrażliwość, uczciwość, odpowiedzialność, akceptacja, tolerancja, asertywność, empatia, tradycja...,
- kształtowanie sprawności językowej, wzbogacanie słownictwa,
- wzbudzanie śmiałości i wiary w swoje możliwości poprzez start w konkursie,
- zainteresowanie magazynem „Świerszczyk” i książeczkami o Byciu,
- włączenie do akcji czytania rodziców i dziadków,
- zachęcenie do sięgania po inne pozycje książkowe z serii o Basi, Panu Kuleczce, Florce, Byciu,
- rozpropagowanie kampanii Cała Polska Czyta Dzieciom,
- zmotywowanie uczniów, nie tylko tych uczących się języka kaszubskiego, do regularnego i dogłębnego czytania opowiadań o Byciu (bo przecież obok tekstu w języku kaszubskim jest tekst po polsku), by poznawać historię i tradycje naszej małej Ojczyzny – Kaszub,

- zainteresowanie uczniów językiem kaszubskim.

A oto konkursy, o których wspomnieliśmy we wstępie.

„Świerszczyk poleca”

LITERACKI KONKURS MIĘDZYSZKOLNY

Konkursy literackie dla uczniów to nie tylko zachęta do dokładnego przeczytania wskazanych pozycji, ale także często zaangażowanie rodziców/ dziadków do wspólnego czytania, rozmawiania o książce, by wiedzę o jej treści ugruntować. W dużych szkołach można takie konkursy przygotować dla własnych uczniów. Jesteśmy większą szkołą, klas mniej, bo po jednej klasie I, II i III. Dlatego postanowiłyśmy zorganizować konkurs międzyszkolny dla klas I-III, do którego zaprosiłyśmy uczniów ze Szkoły Podstawowej z Pomyska Wielkiego i ze Szkoły Podstawowej z Niezabyszewa. Rok wcześniej był to konkurs dotyczący tekstów ze „Świerszczyka”, ale dużym problemem był dostęp do czasopisma (nawet jak szkoła prenumeruje ten magazyn, to w bibliotece znajduje się tylko jeden egzemplarz każdego numeru).

W tym roku nasz konkurs zmienił nazwę – „Świerszczyk poleca”. Wybrałyśmy dla każdej z klas określone tytuły, które były bez problemu dostępne dla uczniów w każdej ze szkół. Najpierw odbyły się eliminacje szkolne na podstawie przygotowanego przez nas testu w formie pytań zamkniętych. I tak uczniowie klas pierwszych musieli się wykazać dobrą znajomością treści opowiadania Zofii Staneckiej „Basia i przyjaciele. Marcel”, klas drugich książeczki Roksany Jędrzejewskiej-Wróbel „Florka. Z pamiętnika ryjówki”, a klas trzecich książeczki Wojciecha Widłaka „Pan Kuleczka”.

5 czerwca 2023 roku w naszej szkole spotkali się finaliści konkursu (37 uczniów). Do tego etapu uczniowie musieli jeszcze dodatkowo przeczytać – dokładnie i ze zrozumieniem – kolejną książkę. Uczniowie klas I – „Basia i przyjaciele. Titi”, klas II – „Florka. Listy do Józefiny”, a klas III – „Pan Kuleczka. Spotkanie”. Wspaniale poradzili sobie z testem, tym razem trudniejszym, bo oprócz pytań zamkniętych, pojawiły się pytania typu prawda – fałsz, teksty z lukami, pytania na dopasowanie, a nawet narysowanie odpowiedzi.

Oto laureaci konkursu:

W kategorii klas I:

1. miejsce: Leon Chamier-Gliszczyński, SP Niezabyszewo,
 2. miejsce: Mikołaj Piasecki, SP Gostkowo,
 3. miejsce: Nikola Biłanicz, SP Pomysk Wielki,
- wyróżnienie: Izabela Hemmerling, SP Pomysk Wielki.

W kategorii klas II:

1. miejsce: Maja Januszewska, SP Gostkowo,
 2. miejsce: Liliana Dułak, SP Gostkowo,
 3. miejsce: Zofia Kluk, SP Gostkowo,
- wyróżnienie Wiktor Szymański, SP Pomysk Wielki.

W kategorii klas III

1. miejsce: Joanna Gliszczyńska, SP Niezabyszewo,
 2. miejsce: Lena Kulas, SP Niezabyszewo,
 3. miejsce: Nikodem Stroik, SP Pomysk Wielki,
- wyróżnienia: Nikodem Fornal i Dominik Guba, SP Pomysk Wielki.

Wszyscy uczestnicy etapu finałowego otrzymali dyplomy, drobne upominki, zakładki i kalendarzyki kampanii Cała Polska Czyta Dzieciom, a laureaci dodatkowo nagrody rzeczowe i książki. Dyplomy oraz podziękowania otrzymały też nauczycielki zaangażowane w przygotowanie uczniów do konkursu.

Było to udane spotkanie międzyszkolne. Za rok znów się spotkamy, tylko bohaterami konkursu będą... inne książki.

OD REDAKCJI: Z radością informujemy, że **Bożena Diks ze Szkoły Podstawowej im. gen. Józefa Wybickiego w Gostkowie** zdobyła WYRÓŻNIENIE w ogólnopolskim konkursie na najlepiej przeprowadzoną kampanię społeczną „Cała Polska czyta dzieciom” w roku szkolnym 2022/2023. Serdecznie gratulujemy!

Poznaję moją małą Ojczyznę razem z Byciem, rycerzem herbu kasztan

POWIATOWY KONKURS WIEDZY O REGIONIE

Ojczyzna to kraj dzieciństwa

Miejsce urodzenia

To jest ta mała najbliższa

Ojczyzna

Miasto miasteczko wieś

Ulica dom podwórko

Pierwsza miłość

Las na horyzoncie

Groby (...)

Tadeusz Różewicz, „Oblicze ojczyzny”

Zacząłmy od fragmentu wiersza Tadeusza Różewicza, który możemy potraktować jak wstęp do naszego artykułu. Mała Ojczyzna jakże ważna dla każdego z nas, poznajemy ją etapami – najpierw dom, podwórko, naszą wieś/ miasto... Ważne, by nie była to tylko nazwa, ale wiedza na temat jej historii, kultury, ciekawostek przyrodniczych, osiągnięć ludzi z nią związanych. Istotne, by ta wiedza była przekazana uczniom, nawet tym najmłodszym w prosty, ale ciekawy sposób. Miasto Bytów ma swoją maskotkę: Bycia – małego rycerza herbu Kasztan. Jego twarz znana jest wszystkim, bo uśmiecha się na tylnej szybie każdego autobusu miejskiego w Bytowie, zwanego potocznie byciobusem. Co jest jednak najważniejsze Bycio stał się też bohaterem małych książeczek napisanych przez Annę Gliszczyńską i zilustrowanych przez Aleksandrę Gliszczyńską. Bycio razem z wiewiórką Anią poznaje różne miejsca na kaszubskiej mapie. Opowiadania są napisane po kaszubsku, ale obok jest tekst w języku polskim, dedykowane są więc dla każdego. Uważamy, że warto zachęcić uczniów, nawet tych nieuczących się języka kaszubskiego, by po nie sięgali i poznawali historię małej Ojczyzny.

W roku szkolnym 2021/2022 w ramach kampanii CPCD prowadziłyśmy taką akcję na naszych spotkaniach. Uczniowie poznali dwie pierwsze opowieści

o Byciu, a potem zaprosili Bycia do naszej szkoły i swoich domów (pisałyśmy o tym w artykule numer 2/2023). W czerwcu 2022 roku w tak zwanym Dniu Kaszubskim odbyła się w naszej szkole promocja szóstej książeczki o Byciu i wtedy narodził się pomysł, by zorganizować konkurs wiedzy na podstawie opowiadań o małym bytowskim rycerzu. Pomysł spodobał się i tak, razem z Urzędem Miasta Bytów, nasza szkoła zorganizowała konkurs: **„Poznaję moją małą Ojczyznę z Byciem, rycerzem herbu Kasztan”**. Do udziału w nim zaprosiłyśmy wszystkie szkoły podstawowe z powiatu bytowskiego, a skorzystało 12 szkół. Naszym głównym celem było zachęcenie wszystkich uczniów do udziału w wydarzeniu. Nie pomyślałyśmy tylko, że sama nazwa konkursu będzie kojarzyła się z językiem kaszubskim, więc jego regulamin trafił do nauczycieli uczących języka kaszubskiego i głównie tacy uczniowie w nim wystartowali. W eliminacjach szkolnych wzięło udział 216 uczniów, a w etapie finałowym 40. Szkolne zmagania były przeprowadzone na podstawie przygotowanego przez nas testu składającego się z pytań zamkniętych w dwóch grupach: uczniowie klas III-V (zakres: dwie pierwsze książeczki o Byciu) i uczniowie klas VI-VIII (zakres: cztery pierwsze książeczki o Byciu). Natomiast finaliści musieli wykazać się znajomością treści większej liczby lektur.

Uczniowie klas III-V: „Bycio herbu Kasztan”, „Bycio herbu Kasztan. Na zamku w Bytowie”, „Bycio herbu Kasztan. Na Gochach” i „Bycio herbu Kasztan. W Studzienicach”. Lista lektur uczniów klas VI-VIII obejmowała wszystkie książki o Byciu, czyli dodatkowo jeszcze „Bycio herbu Kasztan. W błękitnej Krainie” i „Bycio herbu Kasztan. U Wojsława” (obecnie powstała już siódma książeczka). Uczniowie nie tylko musieli dokładnie przeczytać tekst, przyrzeć się ilustracjom, ale także wykazać się umiejętnością rozpoznania na zdjęciach postaci historycznych wymienionych w tekście, obiektów architektonicznych, przyrodniczych. Teraz test miał formę trudniejszą, bo obok pytań zamkniętych pojawiły się pytania otwarte, teksty z lukami, pytania typu prawda – fałsz i pytania dotyczące tekstów ikonicznych (ilustracje herbów miejscowości, zdjęcia obiektów architektonicznych). Po napisaniu testu była chwila oddechu – przygotowano poczęstunek oraz krótką część artystyczną.

W podsumowaniu pierwszego konkursu o Byciu uczestniczyli nie tylko opiekunowie finalistów, ale także znakomici goście: Ryszard Sylka – burmistrz Bytowa, Andrzej Hrycyna – kierownik wydziału edukacji i promocji Urzędu Miejskiego w Bytowie, Teresa Cieplik – prezes Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego (ZKP) w Bytowie, Anna Gliszczyńska – autorka książeczek o Byciu oraz Aleksandra Gliszczyńska – ilustratorka.

Nagrody zasponsorował Urząd Miasta w Bytowie, a dodatkowo niespodziankę w postaci byciowych ciasteczek i zakładek do książek przygotowały nauczycielki uczące w szkole języka kaszubskiego, Aneta Typa i Agnieszka Bukowska. Podziękowania należą się Łucji Hinc – dyrektor Szkoły Podstawowej w Gostkowie za wsparcie i pomoc w przygotowaniu i przeprowadzeniu konkursu oraz opiekunom uczestników. Przygotowałyśmy dla nich dyplomy, a każda szkoła uczestnicząca w konkursie otrzymała piękny album o Bytowie, który wzbogaci księgozbiór jej biblioteki. Konkurs miał oczywiście odpowiednią dekorację, a głównym punktem była mała wystawa oryginalnych ilustracji do książeczek o Byciu.

A oto laureaci pierwszej edycji konkursu:

W kategorii klas III-V:

1. miejsce: Tobiasz Rymon-Lipiński, SP Borowy Młyn,
2. miejsce: Aleksandra Masternak, SP Ugoszcz,
3. miejsce: Julia Stromińska, SP Nożyno,

W kategorii klas VI-VIII:

1. miejsce: Weronika Żmuda Trzebiatowska, SP Brzeźno Szlacheckie,
2. miejsce: Wiktoria Homernik, SP Niezabyszewo,
3. miejsce: Dominika Krzewińska, SP Nożyno.

Przygotowanie takiego wydarzenia wymagało wiele pracy, ale przyniosło też dużą satysfakcję organizatorom. Mamy nadzieję, że za rok spotkamy się na kolejnej edycji konkursu o małym bytowskim rycerzyku.

Bożena Diks

Nauczyciel edukacji wczesnoszkolnej, liderka kampanii CPCD w Szkole Podstawowej w Gostkowie.

Ewa Sobczyńska

Emerytowana nauczycielka języka polskiego, liderka kampanii CPCD w Szkole Podstawowej w Gostkowie.

Aneta Typa

Nauczyciel języka polskiego i języka kaszubskiego w Szkole Podstawowej w Gostkowie.